

PRIPOROČILO SVETA**z dne 8. julija 2014****o izvajanju širših smernic ekonomskih politik držav članic, katerih valuta je euro**

(2014/C 247/27)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 136 v povezavi s členom 121(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik⁽¹⁾ in zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij⁽²⁾ ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za trenutno gospodarsko okolje v euroobmočju je značilno postopno, a še naprej nestabilno gospodarsko okrevanje. V letu 2013 in na začetku leta 2014 se je inflacija v euroobmočju občutno znižala, v obdobju, ki ga zajemajo napovedi, pa naj bi rasla zelo postopoma, kar naj bi odražalo trenutno počasno okrevanje skupaj s prilagajanjem relativnih cen, ki poteka v ranljivih gospodarstvih, in preteklo rastjo tečaja eura. Tudi razlike med državami članicami, katerih valuta je euro (v nadaljnjem besedilu: države članice euroobmočja), še naprej ostajajo velike, čeprav okrevanje postaja vsesplošno.
- (2) Euroobmočje je več kot samo vsota njegovih članic. Gospodarska in finančna kriza je jasno razkrila tesno povezanost euroobmočja in poudarila potrebo po večjem usklajevanju fiskalnih, finančnih in strukturnih politik med državami članicami euroobmočja, da se doseže usklajena naravnost politike v euroobmočju kot celoti. Države članice euroobmočja so se s podpisom Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju (PSUU) v ekonomski in monetarni uniji dne 2. marca 2012 zavezale k izvedbi vrste obsežnih reform politik in usklajevanju politik. Z začetkom veljavnosti t. i. dvojčka uredb⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: dvojček) v letu 2013 se je še okrepilo usklajevanje proračunskih in ekonomskih politik v euroobmočju. Države članice euroobmočja imajo posebno odgovornost za učinkovito izvajanje novega okvira upravljanja. To zahteva večji medsebojni pritisk v podporo izvajanju nacionalnih reform in preudarnemu vodenju javnih financ, obsežnejšo oceno nacionalnih reform z vidika interesov euroobmočja, internalizacijo morebitnega učinka preliivanja in spodbujanje politik, ki so še posebno pomembne za dobro delovanje ekonomske in monetarne unije. Potrebno je tudi ustrezno obveščanje o strategiji za euroobmočje.

⁽¹⁾ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

⁽²⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1); Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmerne primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).

- (3) Glede na močno medsebojno povezanost držav članic euroobmočja obstaja možnost za obsežen učinek prelivanja, povezan z izvajanjem strukturnih reform, ki ga je treba upoštevati, da se zagotovijo optimalne politike in optimalno izvajanje teh politik za posamezne države članice euroobmočja, pa tudi za euroobmočje kot celoto. Na primer, bolj usklajeni ukrepi pri izvajanju reform bi pospešili potrebno konvergenco med državami članicami. Pri tem so ključnega pomena zgodnje razprave o načrtih reform držav članic euroobmočja, ki bi nadgrajevali obstoječe prakse, in učinkovito izvajanje postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji.
- (4) Eden od ključnih izzivov politike za euroobmočje je zmanjšanje javnega dolga z izvajanjem diferenciranih, rasti prijaznih fiskalnih politik ob sočasni krepitvi potenciala za rast v euroobmočju in odpravljanju socialnih posledic krize. Zaradi konsolidacije, ki se je izvajala zadnjih nekaj let, se je stanje javnih financ v euroobmočju izboljšalo, vendar mora več držav članic euroobmočja nadaljevati fiskalno prilagajanje, da bodo znižale zelo visoke stopnje dolga. Vse države članice euroobmočja bi morale izboljšati kakovost javnih financ z namenom spodbujanja produktivnosti in zaposlovanja.
- (5) Raven naložb v euroobmočju se je na začetku krize močno zmanjšala in se še ni vrnila na dolgoročno povprečje. Počasno okrevanje naložb je posledica skupnega učinka razdolževanja zasebnega sektorja, finančne razdrobljenosti in potrebne konsolidacije javnih financ, ki so privedli do zmanjšanja javnih naložb. Povečanje naložb v infrastrukturo ter znanja in veščine je ključnega pomena za nadaljevanje okrevanja ter povečanje potencialne rasti. Velik del naložb mora izvirati iz zasebnega sektorja, vendar imajo lahko javni organi pomembno vlogo pri ustvarjanju pogojev, ki podpirajo naložbe.
- (6) V euroobmočju je kreditiranje realnega gospodarstva še vedno omejeno, finančni trgi pa so še naprej zelo razdrobljeni kljub manjšim pritiskom na državni dolg. Dostop do financiranja, zlasti za MSP, je v veliko državah članicah euroobmočja še vedno težaven, kar lahko ogrozi gospodarsko okrevanje. To zahteva pobude, usmerjene v obnovo kreditiranja, poglobitev kapitalskih trgov ter povečanje dolgoročnega financiranja gospodarstva. Ukrepi, kot so očiščenje bančnih bilanc stanja, nadaljnje povečevanje kapitalskih rezerv, kjer je to potrebno, pregledi kakovosti sredstev in obremenitveni testi, so v pomoč pri opredelitvi vseh preostalih ranljivih točk in povečanju zaupanja v sektor kot celoto. Pomemben napredek je bil dosežen pri bančni uniji, zlasti z uvedbo enotnega mehanizma nadzora in dogovorom o enotnem mehanizmu za reševanje.
- (7) Finančna kriza je pokazala, da je arhitektura ekonomske in monetarne unije pomanjkljiva. Komisija je 28. novembra 2012 predstavila načrt za poglobljeno in pravo ekonomsko in monetarno unijo, s čimer je želela začeti evropsko razpravo. Predsednik Evropskega sveta je 5. decembra 2012 v tesnem sodelovanju s predsednikom Evropske komisije, predsednikom Euroskupine in predsednikom Evropske centralne banke predstavil poročilo, ki je nadgrajevalo več zamisli iz načrta Komisije in vključevalo časovni okvir ter stopnje procesa za dokončno oblikovanje ekonomske in monetarne unije. Evropski parlament je svoja stališča izrazil v resoluciji z dne 20. novembra 2012. Od takrat so bili storjeni pomembni koraki. Evropski svet je decembra 2013 prispeval dodatna stališča. Nadaljnji razvoj ekonomske in monetarne unije bo zahteval postopen pristop, pri katerem se bosta združevali solidarnost in disciplina. T. i. šesterček⁽¹⁾ in dvojček predvidevata prvi pregled njunega izvajanja do konca leta 2014 –

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EU) št. 1177/2011 z dne 8. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 306, 23.11.2011, str. 33); Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41); Uredba (EU) št. 1173/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o učinkovitem izvrševanju proračunskega nadzora v euroobmočju (UL L 306, 23.11.2011, str. 1); Uredba (EU) št. 1174/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o izvršilnih ukrepih za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju (UL L 306, 23.11.2011, str. 8); Uredba (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 306, 23.11.2011, str. 12); Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

PRIPOROČA, da države članice euroobmočja v obdobju 2014–2015 posamezno in skupaj, brez poseganja v pristojnosti Sveta v zvezi z usklajevanjem ekonomskih politik držav članic, zlasti pa v okviru usklajevanja ekonomskih politik znotraj Euroskupine, ukrepajo tako, da:

1. V tesnem sodelovanju s Komisijo spodbujajo in spremljajo izvajanje strukturnih reform na področjih, ki so najbolj pomembna za nemoteno delovanje euroobmočja, da bi spodbudili rast in konvergenco ter prilagajanje notranjih in zunanjih neravnotežij. Ocenijo in spodbujajo napredek pri uresničevanju zavez glede reform v državah članicah euroobmočja s čezmernimi neravnotežji in pri izvajanju reform v državah članicah euroobmočja z neravnotežji, ki zahtevajo odločno ukrepanje zaradi omejitve negativnih učinkov prelivanja v preostalem delu euroobmočja. Spodbujajo ustrezne politike v državah z velikimi presežki na tekočem računu, da prispevajo k pozitivnim učinkom prelivanja. Opravljajo redne tematske razprave o strukturnih reformah na trgu dela in trgu proizvodov, pri katerih obstajajo močni potencialni učinki prelivanja, pri tem pa se osredotočijo na zmanjšanje visoke davčne obremenitve dela in reformo storitvenih trgov.
2. V tesnem sodelovanju s Komisijo usklajujejo fiskalne politike držav članic euroobmočja, zlasti pri ocenjevanju osnutkov proračunskih načrtov, da se bo zagotovila povezana in rasti prijazna fiskalna naravnost v celotnem euroobmočju. Izboljšajo kakovost in vzdržnost javnih financ tako, da dajo prednost materialnim in nematerialnim naložbam na nacionalnih ravneh in ravni EU. Zagotovijo krepkost nacionalnih fiskalnih okvirov, vključno z nacionalnimi fiskalnimi sveti.
3. Zagotovijo, da je bančni sistem odporen na pretrese, zlasti s sprejetjem potrebnih ukrepov v odziv na rezultate pregleda kakovosti sredstev in obremenitvenih testov ter z izvajanjem predpisov bančne unije in nadaljnjim napredovanjem pri delu, predvidenem v obdobju prehoda na enotni mehanizem za reševanje. Spodbujajo naložbe zasebnega sektorja in zagotovijo večje kreditiranje gospodarstva z ukrepi za izboljšanje dostopa MSP do posojil, poglobitev kapitalskih trgov ter ponovni zagon trgov za listinjenja na podlagi predlogov in časovnega načrta iz sporočila Komisije o dolgoročnem financiranju evropskega gospodarstva.
4. Nadaljujejo delo za poglobitev ekonomske in monetarne unije ter prispevajo k izboljšanju okvira za gospodarski nadzor, ki naj bi se pregledal v letu 2014.

V Bruslju, 8. julija 2014

Za Svet
Predsednik
P. C. PADOAN